

SABAHATTİN ZAİM:
AHLÂK, FİKİR VE AKSİYON

Faruk Taşçı

iktisat yayınları

İktisat Yayınları-99
İktisat Düşüncesi-17

Faruk Taşçı, *Sabahattin Zaim: Ahlâk, Fikir ve Aksiyon*

Yayına Hazırlayan: Muhammed Mustafa Bilgili, Merve Soylu
Musahhih: Sümeyra Yaman

Tasarım: Seyfullah Bayram

Baskı: Sarıyıldız Ofset – Sertifika No.: 23593
İvedik Ağaç İşleri San. Sit.
1354. Cad. 1358. Sok. No.: 31 Ostim / Ankara

1. Baskı: İstanbul, 2021
ISBN: 978-605-71112-8-9 | EISBN: 978-605-71112-9-6

© İktisat Yayınları, 2021

Bütün yayım hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

İktisat Yayınları

Aziz Mahmut Hüdayi Mh., Türbekapı Sk. No:13, 34672 Üsküdar/İstanbul
Tel: +90 (216) 532 63 70
www.iktisatyayinlari.com

İktisat Yayınları Nobel Akademik Yayıncılık ve
İslam İktisadı Araştırma Merkezinin ortak markasıdır.

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Taşçı, Faruk

Sabahattin Zaim: Ahlâk, Fikir ve Aksiyon

1. Baskı, x + 94 s., 13.5 x 21 cm

Kaynakça ve dizin var.

ISBN: 978-605-71112-8-9 | EISBN: 978-605-71112-9-6

1. Sabahattin Zaim, 2. İslam İktisadı, 3. Sosyal Politika

**SABAHAATTİN ZAIM:
AHLÂK, FİKİR VE AKSİYON**

Faruk Taşçı

iktisat
yayınları

İktisat Düşüncesi Dizisi

Bu dizide, iktisadi düşünce ile ilgili tarihsel ve güncel eserlere yer verilmektedir. Dizide iktisat düşüncesinin geniş ilgi alanında dinler, medeniyetler, isimler, ekoller, kuramlar ile ilgili detaylı incelemeler ve karşılaştırmalı çalışmaları yer verilecektir.

Dizide Yayınlanan Diğer Kitaplar

Zafar Iqbal, *Adalet: İslami ve Batılı Perspektifler*

S.M. Hasanuzzaman, *İslam İktisadının Fıkhi İlkeleri*,

Hamdi Çilingir, *Vakıfta Amaç: Hanefi Vakıf Hukuku Çerçevesinde Bir İnceleme*

Syed Haider Nawab Naqvi, *İslam Ekonomi ve Toplum*

M. Umer Chapra, *İktisadın Geleceği: İslami Bir Bakış*

M. Akram Khan, *İslam İktisadının Sıkıntıları: Güncel Durum ve Geleceğin Bir Analizi*

Fatih Savaşan, Fatih Yardımcıoğlu, Süleyman Kaya, Şakir Görmüş, *İslam İktisadı Üzerine Söyleşiler*

Syed Haider Nawab Naqvi, *Ahlâklı Olmak ve İnsanın Esenliği Üzerine Görüşler: İslam İktisadına Bir Katkı*

Monzer Kahf, *İslam İktisadının Temelleri: Kurumlar ve Kuramlar*

Rauf Azhar, *İslam İktisadının Ekonomisi*

Seif I. Tag el-Din, *Ekonominin Temelleri: Ahlâkı Bir Yaklaşım*

Faruk Taşçı, *Sabahattin Zaim ile İktisat Toplum ve Siyaset*

Faruk Taşçı, *İnsan Toplum ve İktisat: Sabahattin Zaim Düşüncesinin Ana Hatları*

Seif I. Tag el-Din, Mohammad Nejatullah Siddiqi, Mohammad Umer Chapra vd., *Uluslararası İktisadi Kriz: İslami Perspektiften Bir Değerlendirme*

Muhammed Beşir Çalışkan, *Nurettin Topçu'da İktisadi İnsan Tasavvuru*

Faruk Taşçı

Rize-Pazar'da dünyaya geldi (1982). Lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji bölümünde (2005), yüksek lisansını (2007) ve doktorasını (2011) İstanbul Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümünde bitirdi. Aynı bölümde 28 Aralık 2020'den bu yana Profesör olarak görevini sürdürmektedir. Sosyal Politikalarda Can Simidi: Sosyal Yardım (2010), Sosyal Politika Ahlakı (2012, 2017), Türkiye'de Sosyal Politika ve Dönüşüm: Zihniyet, Aktörler ve Uygulamalar (2017), Sosyal Politikada Dezavantajlı Gruplar: Tarih, Yaklaşım ve Uygulama (2018), Bir Şehrin Sosyal Politika Yönetim Rehberi: Esenler Örneği (Ortak, 2019) ve Sosyal Refah: Bütüncül Bir Perspektif (2020) adlarında telif kitapları yanında, İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin Türkiye, İstanbul ve İstanbul Üniversitesi Algıları (Ortak Yayın, 2020) adlı bir raporu ile Türkiye'de Sosyal Politika Aktörleri: Zemin ve Uygulama (2017), Sabahattin Zaim ile İktisat, Toplum ve Siyaset (2019) ve İnsan, Toplum ve İktisat: Sabahattin Zaim Düşüncesinin Ana Hatları (2020), Türkiye'de Sosyal Siyaset Alanının Oluşumu: İstanbul Üniversitesi Geleneği (2021) adlarıyla kitap editörlükleri ve Devletin Ekonomideki Rolü: İslami Bir Bakış Açısı (2018) çevirisi bulunmaktadır. Dönemin T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesindeki Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi'nin de editörlüğünü (2018-2019) yürütmüş olan Taşçı'nın sosyal politika alanında birçok ürünü bulunmaktadır ve İslam'da ekonomi ve şehir gibi konular ile de ilgilenmektedir.

İçindekiler

Önsöz	ix
Giriş	1
1. Ahlâk	5
2. Fikir	21
3. Aksiyon	47
Sonuç: Amel Defteri Kapanmayan Bir Âlim	73
Kaynakça	79
Kronoloji	83
Dizin	89

Önsöz

Boğaziçi Üniversitesi'ndeki lisans öğrenciliğimin son yılıydı; Sabahattin Zaim'i ilk defa o zaman dinleme imkânım olmuştu. Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin derneğinde elli-altmış kişilik bir gruba üç saate yakın bir konuşma yapmıştı. Hiç kıvılda-
madan, adeta kilitlenmiş bir şekilde kendisini dinlediğimi, din-
lediğimizi hatırlarım; çarpılmışım.

O çarpılmanın da etkisi ile o gün karar vermiştim: Akademide böyle biri varsa, akademide bulunup cehd etmeye değer, hat-
ta cehd etmek vecibe. Ama bir gün Sabahattin Zaim hakkın-
da müstakil bir kitap yazmak aklıma hiç gelmemişti; cilvey-i
Rabbâniye...

Önce yüksek lisans mülakatları için kendisinin meşhur ese-
ri “Çalışma Ekonomisi”ni altını çize çize birkaç defa okudum,
daha sonraki süreçlerde kendisinin kaleme aldığı tüm eserleri
yavaş yavaş okudum; derken, bir baktım ki kendisinin röportaj-
ları da var ama henüz yayınlanmamış. Onları derleyip kitap hâ-
line getirdim. Hemen ardından kendisinin beş farklı konudaki
görüşlerini temel alan bir edisyon kitap çalışmasını, bir makale
de yazarak, yayın hayatına kazandırdım.

Nihayetinde ilk defa kendisi hakkında müstakil bir kitap yazmak bugünlere nasipmiş. Böylece elinizdeki “Sabahattin Zaim: Ahlâk, Fikir ve Aksiyon” adlı çalışma ortaya çıkmış oldu.

Bu kitabı yazmanın bir özel bir de genel gerekçesi söz konusudur. Özel gerekçesi şahsımla ilgilidir. Çünkü, böylece bu kitap, ilim hayatına girmeme ve büyük ölçüde hayatımın istikamet bulmasına vesile olan birine karşı, sevgi ve vefa borcunun bir göstergesi olmuş oldu. İkincisi ve kendisinin de ifade ettiği genel gerekçe ise, güzel insanların gelecek nesillere tanıtılmasıdır. Kendisi, güzel bir insan olarak güzel hâl (ahlâk) içinde oldu, güzel düşündü (fikir) ve güzel yaşadı (aksiyon). İşte bu ahvalin, kendisini tanıyanlara hatırlatılması, kendisini henüz tanımayanlara ya da tanımak isteyenlere beyan edilmesi, insanlık adına önemlidir diye düşündüm. Çünkü insan, ne kadar güzel örnek görürse, güzelleşme ihtimali de o kadar artar.

Bu vesile ile Sabahattin Hocamıza rahmet diler, elinizdeki kitabın, güzel insan olanların daha da güzelleşmesine, insanlık adına güzelliğinde eksiklik olanların da eksikliklerini görüp düşünmelerine ve gereğini yapmalarına vesile olmasını Cenab-ı Hak’tan niyaz ederim.

Son olarak, Sabahattin Hocanın “hayr’ül halefim” diye hitap ettiği ve asistanı olduğum Prof. Dr. Sedat MURAT hocama teşekkür etmeliyim; zira kendisi sayesinde Sabahattin Hocayı çok daha yakından tanıma ve böylece sevme imkânım oldu.

Yardım Allah’tan, noksanlık kuldandır...

Eylül 2021 / Büyük Çamlıca

Faruk TAŞÇI